

11.11.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**11 Kasım 2020
Çarşamba**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

11 Çarşamba 2020 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı Altında Tarım ve Kırsal Kalkınma Politika Alanı (IPARD) Kapsamında Türkiye Cumhuriyeti'ne Yapılacak Olan Birlik Mali Yardımın Yönetimi ve Uygulanmasına İlişkin Hükümleri Tesis Eden Sektörel Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3191)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2020/508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528)

YÖNETMELİKLER

— Türk Standardları Enstitüsü Personel Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
— Antalya Akev Üniversitesi Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 16/7/2020 Tarihli ve E: 2018/31, K: 2020/38 Sayılı Kararı
— Anayasa Mahkemesinin 8/10/2020 Tarihli ve 2018/24245 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARI

— Yargıtay İçtihatları Birleştirme Hukuk Genel Kurulunun 19/6/2020 Tarihli ve E: 2019/4, K: 2020/1 Sayılı Kararı

Türkiye'den Çin'e bir ilk: Kanatlı eti ve ürünleri ihracatı başladı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kapılarının Türk kanatlı sektörüne açıldığını ve 6 Kasım itibarıyla ilk kez kanatlı et ve ürün ihracatının başladığını bildirdi.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamaya göre, Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında uzun süredir devam eden resmi temas ve görüşmelerin ardından "Türkiye'den Çin'e İhraç Edilebilecek Kanatlıların Denetimi, Karantina ve Veteriner Sağlık Şartları Hakkında Protokol Taslağında" anlaşma sağlandı.

Hazırlanan veteriner sağlık sertifikası modeli ve ülkeden ihracat talebi bulunan 38 işletme bilgisi Çin Halk Cumhuriyeti yetkililerine iletildi. Anlaşmaların ardından 15 Ekim itibarıyla kanatlı et ve ürünleri ihracatının önü açıldı.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Bakan Pakdemirli, Türkiye'den Çin Halk Cumhuriyeti'ne kanatlı et ve ürünleri ihracatının yapılması amacıyla yürütülen çalışmaların meyvelerini verdiğine dikkati çekerek, şöyle devam etti: "Ülkemizden Çin'e ilk kez kanatlı et ve ürün ihracatı gerçekleştirildi. 6 Kasım itibarıyla ilk kez kanatlı et ve ürün ihracatı somut olarak başladı. Bakanlığımız tarafından uzun süren çalışmalar sonucunda, kanatlı eti ve ürünleri ihracatında dünyanın önemli ithalatçılarından biri olan Çin Halk Cumhuriyeti'nin kapılarını Türk kanatlı sektörüne açması, sektörümüz açısından çok önemlidir. Önümüzdeki süreçte daha fazla kanatlı

11.11.2020

işletmesinin ihracat yapması için Bakanlık olarak onaylı işletme sayısının arttırılmasına yönelik çalışmalarımız devam edecek."

"73 ülkeye kanatlı eti ihraç ediyoruz"

Pakdemirli, Türkiye'nin kanatlı et üretiminde dünyada sayılı ülkelerden biri olduğuna işaret ederek, şunları kaydetti: "retimden tüketime tüm aşamalarda gıda güvenilirliğini uyguluyoruz. Bu güvenilirliği sağladığımız için söz konusu ürünlerimizi Irak, Gürcistan, Japonya, Rusya Federasyonu ve Gümrük Birliği lkelerinin de dahil olduğu toplam 73 ülkeye ihraç etmekteyiz. 2019 yılında 613 milyon dolar, kanatlı et ve ürünleri ihracatı gerçekleştirdik. Önümüzdeki dönemde bu ihracatımızı daha arttırmayı hedefliyoruz."

Bakan Pakdemirli, bu yıl içerisinde Çin'e süt ürünleri ihracatının da başladığını ve 56 işletmenin onaylandığını anımsatarak, hali hazırda süt ürünleri ihracatının sorunsuz şekilde devam ettiği vurguladı.

BDDK, yabancı banka swap limitlerini esnetti

Piyasalarda normalleşme adımları kapsamında hamlelerine bir yenisini daha ekleyen Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, yabancı bankalarla swap limitlerini esnetti.

Vadede TL satım yönünde gerçekleştirecekleri para swapı, forward, opsiyon ve diğer türev işlemlere ilişkin olarak, söz konusu işlem tutarları toplamının, bankaların en son hesaplanan yasal özkaynaklarına oranı olarak belirlenen sınırlama vadesine 7 gün kalan işlemler için yüzde 2 yerine yüzde 5 olarak yeniden belirlendi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan yapılan açıklamaya göre, vadede TL satım yönünde gerçekleştirecekleri para swapı, forward, opsiyon ve diğer türev işlemlere ilişkin olarak, söz konusu işlem tutarları toplamının, bankaların en son hesaplanan yasal özkaynaklarına oranı olarak belirlenen sınırlama Vadesine 30 gün kalan işlemler için yüzde 5 yerine yüzde 10 olarak yeniden belirlendi.

Ayrıntılar şu şekilde:

"Bilindiği üzere, 25/09/2020 tarihli basın açıklamamızda, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun(Kurul) 25/09/2020 tarihli ve 9169 sayılı Kararı ile bankaların, konsolidasyona tabi yurtdışındaki kredi kuruluşu ve finansal kuruluş niteliğini haiz

11.11.2020

ortaklıklarıyla gerçekleştirdiği işlemler hariç, yurtdışı yerleşiklerle yaptıkları bir bacağı döviz diğer bacağı TL olan

- Vadede TL satım yönünde gerçekleştirecekleri para swapı, forward, opsiyon ve diğer türev işlemlere ilişkin olarak her bir takvim günü için sağlanması gereken ve söz konusu işlem tutarları toplamının, bankaların en son hesaplanan yasal özkaynaklarına oranının

Vadesine 7 gün kalan işlemler için yüzde 2 olarak,
Vadesine 30 gün kalan işlemler için yüzde 5 olarak,
Vadesine 1 yıl kalan işlemler için yüzde 20 olarak

belirlendiği ve söz konusu oranların günlük olarak solo ve konsolide bazda hesaplanacağı, opsiyon işlemlerinin hesaplamada delta eşdeğeri ile dikkate alınacağı, valör tarihi işlem tarihinden sonra olan (ileri valörlü) türev işlemlerin, hesaplamada valör tarihi itibarıyla dikkate alınacağı, mevcut aşımın giderilinceye kadar aşım bulunan vade aralığında işlem yapılmayacağı ve her ne sebeple olursa olsun söz konusu işlemlerin anlaşılabilir vadeden önce bozulmak istenilmesi veya vadesinin uzatılmasının istenilmesi durumunda Kurumun yazılı onayının alınması yönünde karar alındığı hususu kamuoyu ile paylaşılmıştı.

Son dönemde atılan normalleşme adımlarının devamı niteliğinde olmak üzere, Kurulun 11/11/2020 tarihli ve 9248 sayılı Kararı ile, 25/9/2020 tarih ve 9169 sayılı Kurul Kararında yer alan diğer hususların geçerli olması kaydıyla bankaların konsolidasyona tabi yurt dışındaki kredi kuruluşu ve finansal kuruluş niteliğini haiz ortaklıklarıyla gerçekleştirdiği işlemler hariç, yurt dışı yerleşiklerle yapılan vadede TL satım yönünde gerçekleştirecekleri para swapı, forward, opsiyon ve diğer türev işlemlere ilişkin olarak söz konusu işlem tutarları toplamının, bankaların en son hesaplanan yasal özkaynaklarına oranı olarak belirlenen sınırlamanın Vadesine 7 gün kalan işlemler için yüzde 2 yerine yüzde 5, Vadesine 30 gün kalan işlemler için yüzde 5 yerine yüzde 10, Vadesine 1 yıl kalan işlemler için yüzde 20 yerine yüzde 30 olarak yeniden belirlenmesine karar verilmiştir."

Kur, faiz sınavını bekliyor

İlk iş gününde yaptığı açıklama ile piyasanın 19 Kasım'da faiz artışı beklentisini artıran yeni Merkez Bankası Başkanı Naci Ağbal'ın başkanlığındaki ilk PPK'da 5 puanın üzerinde politika faizi artışının TL'deki değer kazancını hızlandıracacağı belirtiliyor.

Yeni Merkez Bankası Başkanı Naci Ağbal ve yeni Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan piyasayla ilk sınavını 19 Kasım'da Para Politikası Kurulu toplantısında verecek. Dün Ağbal'ın faiz artışına işaret eden belirsizliği gideren açıklamalarını iştahla fiyatlayan piyasalar 19 Kasım'a kadar bekleyecek ve atılan adımı görecek. Analistler 19 Kasım Para Politikası Kurulu toplantısında 500 baz puanının üzerinde hatta 600700 baz puan faiz artışı yaparsa kurun 8 liranın altına hızla inebileceğini ve 7.50-7.20 liralara düşebileceğini belirtiyor. Şayet göstermelik bir artış olursa bunun etkisinin olmayacağını kaydeden analistler hiç artırım yapılmaması durumunda ise kurun önünün yükseliş açısından açık olduğuna dikkat çekiyor. Yani piyasayı tatmin eden bir faiz artışı TL'de en fazla yüzde 10 civarında bir değerlenme yaratabilir, daha düşük bir artış yüzde 3-4 değer kazancı getirebilir. Ancak aksi durumu analistler açıkçası telaffuz etmekten kaçınıyor. Şu an politika faizi yüzde 10,25 geç likidite faizi ise yüzde 14,75 seviyesinde. 5 puanlık artış politika faizini yüzde 15,25'e, GLP faizini ise yüzde 19,25'e taşıyacak.

Bazı analistler koronavirüse karşı aşı haberiyle iyimserlik içindeki piyasalarda Merkez Bankası'nın 250-300 baz puanlık artışının geç likidite faizinde 450 baz puanlık bir

artış yaratacağı için Merkez Bankası'na alan açacağını belirtti. Merkez'in bunu sonuna kadar kullanacağı görüşünde olan analistler bunun kurdaki yukarı gidişi durdurabileceğini kaydetti. Ancak 5 puanın üzerinde bir artışın şu anki 8.22 lira olan dolar kuru baz alınarak 7.20-7.30 liraya kadar düşüş yaratabileceğine dikkat çeken analistler bunun daha düşük bir olasılık olduğunu da kaydetti. Aynı analist artış yapılmaması veya göstermelik 100 baz puan civarında bir artışın ise sözlü yönlendirme ve beklenti yönetiminin kötü olduğu anlamına geleceğini ve kurun sert bir şekilde yukarı hareket yapacağını vurguladı.

Bir başka analist ise 5 puanın üzerinde bir faiz artışının dolar kurunun 8 liranın altına 7.80-7.50 lira seviyelerine çekebileceğini belirtirken 3 puan ve altındaki politika faizi artışının ise kur üzerinde etkisi olmayacağını dile getirdi. Analist, şayet politika faizinde hiçbir artış yapılmazsa dolar kurunun 9 liraya doğru hareket edebileceğini vurguladı. 5 puanın üstü olursa

Merkez Bankası'nın adımı hakkında yorum yapan bir diğer analist ise politika faizinde 400 baz puanlık faiz artırımının piyasaya etkisinin 200 baz puan gibi kalacağını en az 600-700 baz puanlık bir artışın gerekli olduğunu vurguladı. Analist bu yapıldığı takdirde TL'de değer kazancının hızlanacağını ve doların 7.5 liranın altına test edebileceğini belirterek piyasa faizlerinin de aşağıya geleceğini kaydetti. Kötü senaryoda yani aksi durumda analist dolar kurunun yükselişte önünün açık olduğu uyarısını yaptı. Öte yandan S&P Global Ratings yaptığı açıklamada, Türkiye'nin merkez bankası başkanını değiştirmesinin ve maliye bakanının görevden ayrılmasının para politikası üzerindeki sonuçlarının belirsiz olduğunu belirtti. Maksim Rybnikov, Reuters'a e-postayla yaptığı açıklamada, yetkililerin daha önce kredi maliyetini sıkılaştırma konusunda isteksiz davrandıklarını, ancak eylül sonunda 200 baz puanlık bir politika faizi artırımının yanı sıra arka kapıları kullanarak daha fazla sıkılaştırma önlemi sağlamayı tercih ettiklerini söyledi. Rybnikov, "Son zamanlarda açıklanan liderlik değişikliklerinin aynı yönde daha kararlı adımların temelini oluşturup oluşturmayacağı henüz görülüyor." dedi.

Piyasa kesin hareketler bekliyor

Berat Albayrak'ın bakanlıktan istifası ve TCMB Başkanlığı'ndaki görev değişimiyle tarihi rekor seviyelerinden yüzde 4-5 aralığında geri çekilen döviz kurları geniş bir bantta dalgalanıyor. 19 Kasım'da gerçekleşecek Para Politikası Kurulu'ndan çıkacak kararın, yeni başkanın piyasayla ilk sınavı olacağına dikkati çeken analistler, Ağbal'ın açıklamalarının, faiz artışı sinyali olarak fiyatlandığını işaret ediyor. Faiz artışının 500-700 baz puan aralığında artırılması halinde dolar kurunun 8 liranın altına inebileceği, "göstermelik" seviyesinde kalan bir artış yapılması halinde ise kur artışının kaldığı yerden devam edebileceği belirtiliyor. Ağırlıklı ortalama fonlama faizinin yüzde 14,20'ye geldiği dikkate alındığında, faiz koridorunda TCMB'ye kalan alan 0,55

puana gerilemiş durumda. 500 baz puanlık artış politika faizini yüzde 15,25'e, GLP faizini ise yüzde 19,25'e taşıyacak. Tera Yatırım Ekonomisti Enver Erkan, Merkez Bankası yönetiminde yapılan değişikliğin, geleneksel para politikalarına dönüş beklentisini güçlendirdiğini belirterek "Ağbal'ın ilk resmi açıklaması 19 Kasım'a kadar mevcut durumun değerlendirileceği yönünde, dolayısıyla şu aşamada ara toplantı ihtimali elemine olmuş oluyor. Merkez Bankası'nın bu aşamadan sonra daha şahin olacağı, daha direkt ve kesin hamlelerle liradaki değer kaybının önüne geçerek fiyat istikrarını sağlamaya yönelik adımlar atacağı beklentisi güçleniyor" dedi. Yaz aylarından beri süregelen lira değer kaybı sürecinde, Merkez Bankası yoğunlukla likidite yönetimi yaparak para politikasını sıkılaştırdığını ancak piyasada efektif faiz oranları reel getiri sağlayacak pozisyona gelse de, liranın değer kaybının önüne geçilemediğini söyleyen Erkan, "Piyasa daha kesin ve ortodoks para politikası zemininde hareketler bekliyor. Yani 2018'den sonraki sadeleşme patikasından gidilmesini ve politika faizinin artırılmasını... Bugün geçerli olan faiz ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti ve o da yüzde 14,2 seviyesinde. Neredeyse günlük fonlamanın çoğunluğu GLP'ye yönlendirildiğinden, bu faiz olabildiğince yüzde 14,75'e yaklaşacaktır. Referans alınacak faiz oranı, ilave sıkılaştırma etkisi yaratacak ve reel getiri pozisyonunu kuvvetlendirecek bir noktada olmalı" dedi.

Ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti yüzde 14,2

Merkez Bankası geleneksel yöntemli ihalelerine devam ederken ağırlıklı ortalama fonlama maliyetinde de artış sürüyor. Önceki gün itibariyle ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti yüzde 14,2 seviyesine çıktı. GLP'nin yüzde 14,75 olduğu gözönüne alınınca Merkez Bankası politika faizinde artış yapmadan fonlama maliyetini en fazla yüzde 14,75'e kadar çıkarabiliyor. Merkez Bankası, dün düzenlediği 8 Aralık vadeli geleneksel yöntemli repo ihalesi ile piyasayı 10 milyar TL fonladı. İhalede en düşük basit faiz yüzde 14,91, ortalama yüzde 14,94 seviyesinde gerçekleşti.

İstihdam paketinden 2 madde çekiliyor

Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, Mecliste AK Parti kurmaylarıyla bir araya geldi. AK Parti Grup Başkanvekili Mehmet Muş, "Esnek çalışmayla ilgili 33 ve 37'nci maddeleri tekliften çekiyoruz." açıklaması yaptı.

AK Parti Grup Başkanvekili Mehmet Muş ve MHP grup başkanvekilleri Erkan Akçay ile Muhammet Levent Bülbül, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay ve Türk-İş yetkilileri ile görüştü. Görüşmenin ardından soruları cevaplayan Muş, esnek çalışmaya ilişkin 33'üncü ve 37. maddelerin çıkarılmasına karar verdiklerini açıkladı.

Muş yaptığı açıklamada, "Sendikaların taleplerini aldık. Yaptığımız değerlendirmelerde MHP grup başkanvekilleri, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli ile görüştü. Biz de Cumhurbaşkanımızla görüştük onların talimatları gereği bu iki maddeyi yani 33 ve 37'nci maddeyi daha detaylı çalışmak üzere metinden çıkaracağız." ifadelerini kullandı.

Gerek kamuya olan borçların yapılandırılması gerekse istihdam boyutuyla geniş kesimleri ilgilendiren 51 maddelik İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifinin sigorta prim borçlarından, vergi borçlarına, idari para cezalarından, öğrenci kredi borçlarına kadar pek çok kamu

alacağıının yapılandırılmasını da içeren ilk 20 maddesi geçtiğimiz hafta Meclis Genel Kurulu'nda kabul edildi.

Türk-İş, Türk-İş ve DİSK'in hak kaybına neden olacağı için geri çekilmesini istediği esnek çalışmaya içeren maddelere gelindiğinde ise Meclisin çalışma kararı olmasına rağmen bu tartışmalı maddelerin yeniden değerlendirilmesi için teklifin görüşmeleri bu haftaya bırakıldı. Meclis Genel Kurulunda teklifin görüşmelerine bugün esnek çalışmaya ilişkin 21. maddenin görüşmelerinden devam edilecek. Genel Kurul toplanmadan önce Mecliste Türk-İş Başkanı Ergün Atalay bir kez daha teklife ilişkin çekincelerini AK Parti Grubuna aktararak söz konusu maddelerin geri çekilmesini isteyecek. Konfederasyonların talepleri dikkate alınırca söz konusu üç madde önergelerle tekliften çıkarılacak.

Hangi maddelerin çıkarılması isteniyor?

Türk-İş, Türk-İş ve DİSK'in tekliften geri çekilmesini istediği maddelere göre, 25 yaş altı ve 50 yaş üstü çalışanlar kısmi süreli sözleşmeyle çalıştırılabilecekler. Bunların ücretleri, gelir vergisinden istisna tutulacak. Gelir vergisi istisnası uygulanabilmesi için işverenin, kısmi süreli yeni bir çalışan istihdam etmesi ve bu çalışanın en az altı ay süreyle çalışması gerekiyor. Kısmi zamanlı çalışmaya geçenlerin çalışmadıkları sürelerle ilişkin emeklilik primleri ödenmeyecek.

Diğer bir maddeye göre; 25 yaşını doldurmamış veya 50 yaş üzerinde 2 yıla kadar belirli süreli sözleşme yapılabilecek. Belirli süreli iş sözleşmelerinde, işveren ihbar ve kıdem tazminatı ödemeyecek. Sözleşme kendiliğinden sona erdiğinden işçi işe iade davası açamayacak.

Tekliften çıkarılması istenen diğer düzenleme ise 25 yaşından küçükler ayda 10 günden az çalıştırılması halinde , işveren bunların çalıştırdıkları süreler için günlük asgari ücretin yüzde 2'si oranında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi, yüzde 12.5'i oranında da genel sağlık sigortası primi ödeyecek. Sigortalılık primi ödemesinde ise kayıp yaşanacak.

Konfederasyonlar ne diyor?

Türk-İş, Türk-İş ve DİSK yaptıkları ortak açıklamada teklifle, belirli süreli iş sözleşmesinin kapsamının genişletildiği ve yaygınlaştırıldığını, belirli süreli sözleşme ile çalışan işçilerin, kıdem ve ihbar tazminatı ile işe iade gibi iş güvencesi hükümlerinden yararlanamadığını bildirdiler. Yaşa bağlı olarak getirilecek düzenlemenin çalışanlar arasında ayrıma yol açacağını, çalışma düzeni ve sosyal adaletin bozulmasına neden olacağını kaydettiler. 25 yaş altında olup 10 günden az çalışma günü olan çalışanlara yönelik düzenlemenin 25 yaş altındaki işçilerin uzun

vadeli sigorta kollarına ilişkin ödemelerinin yapılması yükümlülüğünü ortadan kaldırdığını belirterek, “Kanun teklifiyle kısmi çalışmanın yaygınlaştırması amaçlanmakta. Kısmi çalışma yaşlılık aylığı, malullük aylığı, işsizlik ödeneğine hak kazanma gibi pek çok konuda ciddi hak kayıpları yaratacağı için sakıncalı bir düzenleme” açıklamasını yaptılar.

İŞTE SORUNLU 3 MADDE

Türk-İş’in çıkarılmasını istediği maddeler aşağıda yer alıyor. Bunlardan en kritik madde 33’üncü madde olarak gösteriliyor.

MADDE 21- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 92 - Tam süreli çalışırken 31/12/2020 tarihine kadar, kısmi süreli olarak çalışmaya başlayan hizmet erbabının ücretleri; kısmi süreli çalışmaya geçmesi nedeniyle çalışmadığı gün sayısı kadar kısmi süreli yeni bir çalışan istihdam edilmesi ve bu çalışanın en az altı ay süreyle çalışmaya devam etmesi şartıyla, gelir vergisinden istisnadır. Şu kadar ki bu istisnayı uygulamak suretiyle alınmayacak vergi tutarı, bu kapsamdaki her bir çalışan için aylık brüt asgari ücretin %10 unu aşamaz. Bu istisna, on iki ayı geçmemek üzere, kısmi süreli olarak yeni istihdam edilen çalışanın çalışmaya devam ettiği sürece uygulanır.

Kısmi süreli çalışmaya başlayan mevcut çalışanlara yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kâğıtların, bu madde kapsamında gelir vergisinden istisna edilen aylık brüt ücrete isabet eden kısmı damga vergisinden istisnadır.

İstisnadan yararlanma şartları bulunmadan istisnadan faydalanılması nedeniyle eksik tahakkuk ettirilen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir.

Cumhurbaşkanı; bu maddede yer alan altı ve oniki aylık süreleri dört katına kadar uzatmaya ve 31/12/2020 tarihini her defasında birer yıllık dönemler hâlinde dört kez uzatmaya, maddede belirtilen oranı bir katına kadar artırmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığı maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 33

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. “Belirli süreli iş sözleşmesi, işçinin yirmibeş yaşını doldurmamış veya elli ve daha yukarı yaşta olma koşulunu sağlaması kaydıyla birinci ve ikinci fıkradaki koşullar aranmadan yazılı şekilde yapılabilir. Yirmibeş yaşını doldurmamış işçiler ile yapılacak belirli süreli iş sözleşmelerinin süresi işçinin yirmi beş yaşını doldurduğu tarihi geçemez. Bu fıkra uyarınca bir defada veya yenilenerek yapılan belirli süreli iş sözleşmelerinin toplam süresi iki yılı geçemez.”

MADDE 37

5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 20- İşe girdiği tarih itibarıyla 25 yaşından küçük olup hizmet akdine tabi olarak bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olanlar için çalıştırıldıkları süreyle orantılı olarak işverenlerce, 82’nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının %2’si oranında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi ile %7,5’i işveren %5’i sigortalıya ait olmak üzere % 12,5 oranında genel sağlık sigortası primi ödenir. Bu madde kapsamında çalışanların genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunludur. Sigortalıların eksik günlerine ilişkin genel sağlık sigortası primleri, 60’ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi veya (g) bendi kapsamında ödenir. Bu fıkra kapsamına girenler, adlarına ödenen priminin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar aynı kazancın otuz katının %20’si oranında malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi deyebilir. Bu süre içinde ödenmeyen primin ödenme hakkı düşer. Ödenen primlere ilişkin süreler 4 nc maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılır.

Bu şekilde çalışanlar ve çalıştırıldıkları işyerlerinin tescil ve bildiriminde 8 ve 11 inci madde hükümleri uygulanır. Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken diğer her türlü bilgi, belge, bildirge ve beyannamelerin verilmesi ile maddenin uygulama usul ve esaslarını belirlemeye Kurum yetkilidir.

İşe girdiği tarihten önceki son bir yıl içerisinde prim ödeme gün sayısı 120 günden fazla olanlar ile 25 yaşını dolduran sigortalılar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.”

AK Parti teşkilatında yenilenme mesaisi

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın talimatıyla bugün AK Parti Genel Merkezi'nde İstanbul'daki ilçe başkanlarıyla tek tek görüşmeler yapılacak. Yenilenme sürecine ilişkin Ankara'da da istişarelerin devam ettiği belirtildi. Erdoğan cuma ve cumartesi günleri Tekirdağ, Kars ve Karaman kongrelerine katılacak.

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan başkanlığında önceki gün AK Parti Genel Merkezi'nde 6 saat süren iki ayrı toplantı düzenlendi. Toplantıların ilkinde İstanbul'da devam eden kongre süreçlerinin gündeme geldiği ve değişimin beklentilerden daha yoğun olacağı dile getirildi. Erdoğan'ın talimatları doğrultusunda İstanbul ilçe başkanları bugün AK Parti Genel Merkezi'ne gelerek istişare toplantılarına katılacak. Değişecek ilçe başkanlarıyla ise tek tek görüşmeler yapılacak. MYK toplantısı öncesinde, AK Parti Teşkilatlardan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Erkan Kandemir ile İstanbul İl Başkanı Bayram Şenocak'ın partide bir görüşme yaptığı öğrenildi. Ankara'da da değişim sürecinin değerlendirildiği, önümüzdeki günlerde kesin kararlar verileceği belirtildi. MYK toplantısında ayrıca kongre takvimi de ele alındı. Bu kapsamda cuma günü Tekirdağ'a gidecek olan Cumhurbaşkanı Erdoğan,

11.11.2020

cumartesi Karaman ve Kars kongresine videokonferans yöntemiyle katılacak. Yine 21 ve 22 Kasım 8 il kongresine videokonferansla bağlantı kurması planlanan Erdoğan'ın, 28 Kasım'da Erzurum'a, 29 Kasım'da Mardin'e, 5 Aralık'ta İzmir ve 6 Aralık'ta ise Eskişehir'e gideceği aktarıldı.

ÇAVUŞOĞLU SUNUM YAPTI

AK Parti Genel Merkezi'nde düzenlenen ikinci toplantıya Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu da katıldı. Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki ateşkes kararı öncesinde Çavuşoğlu, Erdoğan'a Ankara-Moskova ve Ankara-Bakü hattında yapılan son temaslar ve ateşkese ilişkin bilgi verdi. Görüşmede tampon bölgede yer alacak Türk askeri konusu da ele alındı. Ankara-Bakü ve Ankara-Moskova hattında önümüzdeki günlerde yoğun bir diplomatik ve askeri görüşme trafiği olması bekleniyor.

BIDEN'A TEBRİK MESAJI

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ABD Başkanı seçilen Joe Biden'a tebrik mesajı gönderdi. Seçim sonuçlarının hayırlı olmasını temenni ettiğini belirten Erdoğan, özetle şunları söyledi: "Başkan Yardımcılığınız sırasında da birçok vesileyle görüştüğümüz gibi, Türkiye-ABD ilişkileri köklü temellere dayanan stratejik bir nitelik taşımaktadır. Önümüzdeki dönemde ABD yönetimiyle yakın çalışma hususundaki kararlılığımızı tekrarlıyor, ülkelerimiz arasındaki güçlü işbirliği ve müttefiklik bağının bugüne kadar olduğu gibi gelecekte de dünya barışına hayati katkılar sunmaya devam edeceğine inanıyorum." Erdoğan, ABD Başkanı Trump'a da "Resmi sonuçlar nasıl tecelli ederse etsin, dört yılda ilişkilerin gelişmesi için koyduğunuz vizyon için teşekkür ederim" mesajı gönderdi.

7 bakanlık için atama kararları

Adalet Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ile bazı kurumlara ait atama kararları Resmi Gazete'de yer aldı.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla yayımlanan atama kararlarına göre, Adalet Bakanlığında açık bulunan adalet başmüfettişliklerine, Kerem Kerim Arslan, Berkay Altuğ, Mehmet Oğraş ve Semih Çayönü atandı.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürü Ahmet Açıkgöz görevden alındı, yerine Savaş Alıç getirildi.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 12. Bölge Müdürlüğüne 22. Bölge Müdürü Tamer Taşkiran, 22. Bölge Müdürlüğüne İsmail Ertürk ve 3. Bölge Müdürlüğüne Yusuf Meşhur atandı.

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü 1. Hukuk Müşaviri Ali Rıza Gök görevden alındı. Bu suretle boşalan 1. Hukuk Müşavirliğine Hikmetullah Arvas getirildi.

Türkiye Elektrik İletim AŞ Genel Müdürlüğünde açık bulunan Genel Müdür Yardımcılığına Deniz Coşkun atandı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Kültür ve Turizm Bakanlığında açık bulunan Bilecik Kültür ve Turizm Müdürlüğüne Serkan Bircan, Çanakkale Kültür ve Turizm Müdürlüğüne Murat Yılmaz, İzmir Kültür

11.11.2020

ve Turizm Müdürlüğüne Murat Karaçanta, Kırıkkale Kültür ve Turizm Müdürlüğüne Bitlis Kültür ve Turizm Müdürü Ramazan Gencan ile Niğde Kültür ve Turizm Müdürlüğüne Alper Lütfi Göncü atandı. Adana Kültür ve Turizm Müdürü Sabri Tari görevden alındı.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Milli Eğitim Bakanlığında açık bulunan Bilecik Milli Eğitim Müdürlüğüne Mustafa Sami Akyol, Kırklareli Milli Eğitim Müdürlüğüne Hüseyin Kalkan getirildi. Zonguldak Milli Eğitim Müdürlüğüne Yalova Milli Eğitim Müdürü Ali Tosun, Yalova Milli Eğitim Müdürlüğüne Abdülaziz Yenyol atandı.

Sağlık Bakanlığında açık bulunan başmüfettişliklere Eda Karataş ve Mesut Ük getirildi.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında açık bulunan Kalkınma Ajansları Genel Müdür Yardımcılığına Mustafa Işık, Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel Müdür Yardımcılıklarına Hasan Hüseyin Mutlu ile Sıdıka Çiğdem Kanmaz, Çankırı Müdürlüğüne Emrullah Celepverdi, Zonguldak Müdürlüğüne Yaşar Karaman atandı.

Tarım ve Orman Bakanlığında açık bulunan Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne Dursun Kelkit, Bartın Tarım ve Orman Müdürlüğüne Yasin Önder getirildi.

Ticaret Bakanlığında açık bulunan ticaret müfettişliklerine, yeterlik sınavında başarı gösteren ticaret müfettiş yardımcıları Osman Akkor, Adem Demirci, Cengiz Soylu, Selçuk Deligöz, Göksel Çetinkol ve Emin Özer atandı.

Erdoğan ile Putin arasında 'Dağlık Karabağ' görüşmesi

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Putin ile görüştü. Erdoğan, Dağlık Karabağ konusunda dün akşam kalıcı çözüme giden yolda doğru bir adım atıldığını belirtti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, görüşmede, Türkiye-Rusya ilişkileri ile Dağlık Karabağ ve Suriye başta olmak üzere bölgesel gelişmeler ele alındı.

Erdoğan, görüşmede, Dağlık Karabağ konusunda dün akşam kalıcı çözüme giden yolda doğru bir adım atıldığını belirtti.

Türkiye ve Rusya'nın beraber yoğun katkılarda bulunduğu bu önemli fırsatın heba edilmeden adil ve kalıcı bir barış ile bölgede istikrarın tesisi için kullanılması gerektiğini ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, gelineen noktada en önemli hususun Ermenistan'ın ateşkese ve ortak açıklamada kayıtlı taahhütlere uyması olduğunu vurguladı.

11.11.2020

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin de Ermenistan işgalinden kurtarılan topraklarında Azerbaycan tarafından belirlenecek bir mahalde tesis edilecek Ortak Merkez marifetiyle Rusya ile ateşkes için gözlem ve denetim faaliyetinde bulunacağını, dolayısıyla bu noktada Rus tarafına da önemli bir sorumluluk düştüğünü dile getirdi.

Erdoğan, Ermenistan işgali nedeniyle Karabağ'ı terk etmek zorunda kalan Azerbaycanlıların evlerine dönmelerinin ve Azerbaycan-Nahçıvan arasında bir koridor açılmasının önemini altını çizdi.

Dağlık Karabağ'ın, bölgesel çatışma ve krizlerin çözümünde Türkiye-Rusya iş birliğinin önemini gösterdiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, aynı iş birliği ruhunun Suriye krizi için de yürütülmesi gerektiğini ve burada da benzer bir mekanizma kurabileceklerini ifade etti.

CHP'den KOBİ'ler için 13 maddelik öneri

CHP lideri Kılıçdaroğlu, CHP TBMM Grup Toplantısında Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin sorunları ve çözüm önerilerini açıkladı.

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, partisinin TBMM Grup Toplantısında Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) sorunları ve çözüm önerilerini açıkladı.

Parti olarak sorumluluklarını yerine getirmeye çalıştıklarını söyleyen Kılıçdaroğlu, KOBİ'lerle ilgili CHP grup başkanvekillerinin koordinasyonunda milletvekillerinin, 81 ile giderek beş klasörden oluşan bir rapor hazırladıklarını anlattı.

Meslek kuruluşlarıyla, yöneticiler ve doğrudan üreticilerle görüşmeler yapıldığını dile getiren Kılıçdaroğlu, görüşmeler sonucunda hazırlanarak, ekimde kendisine ulaşan raporların tamamını okuduğunu kaydetti.

Milletvekillerine, hazırladıkları rapor için teşekkür eden Kılıçdaroğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu raporlar, belli akademisyenlerin ele alıp bir Türkiye değerlendirmesi raporu hazırlamaları için çok önemli materyaller içeriyor. Hakkari'den Tekirdağ'a, Yozgat'tan

Çankırı'ya, Rize'den Zonguldak'a kadar bütün illerimize ve bazı büyük ilçelere giderek durum raporları hazırlandı. Bana göre biz bir tarihi sorumluluğu da yerine getirdik. Bu raporlarda benim karşılaştığım ve üzüldüğüm bir olay var: Bizim bugüne kadar yaptığımız, önerdiğimiz çözümlerin çok az kısmının, KOBİ yöneticilerimiz tarafından duyulduğunu gördük. Bir eksiğimiz burada. Duymayan insanı suçlayamayız. Biz demek ki duyurmadık. O nedenle bizim bu raporları alıp değerlendirdikten sonra tekrar oralara gidip, o yöneticilerle konuşup çözümlerimizi aktarmak durumundayız.

KOBİ'lerin ortak talepleri var. KOBİ'ler, 'Ekonomide istikrar, güven istiyoruz, her şeyden önce yatırım yapmak istiyoruz ama önümüzü göremiyoruz, önümüzü göremediğimiz için de karar alamıyoruz, umutsuzuz, yatırım yapamıyoruz, bırakın bir gün sonrayı, bir saat sonra ne olacağını bilmiyoruz' diyor. Tek adam rejimiyle beraber aslında Türkiye, bir devlet krizi, bir yönetim krizi yaşıyor. Sorun Kovid-19 ile ilgili değil; bir yönetim sorunu. Bütün dünyada var Kovid-19 ama bizim kadar perişan olan başka bir ülke yok."

KOBİ'lerin sorunları için çözüm önerileri

Kılıçdaroğlu, "ekonomik buhrandan çıkış ve KOBİ'ler için çözüm yolları" başlığı altında, kısa vadede yapılması gerekenleri 13 maddede sıraladı.

Nisanda ertelenen vergiler ve banka kredileri için vadelenendirme imkanı getirilmesini isteyen Kılıçdaroğlu, KDV sisteminin baştan revize edilerek, girdi-çıkı farklarının ortadan kaldırılmasını, şirketlerin devletten tahsil edilemeyen KDV alacaklarının süratle ödenmesini önerdi.

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, şöyle devam etti:

"KOBİ'lerin kredi piyasalarında değişen koşullara karşı direncini artırmak ve ekonomik büyümeye katkılarını güçlendirmek için yararlanabilecekleri finansman seçenekleri genişletilmelidir. KOBİ'ler için banka ve sigorta muameleleri vergisi sıfırlanmalıdır. Katma değeri yüksek ürün üretecek firmalar için özel kredi ve vergi desteği sağlanmalıdır. Teşvikli kredilerin yerinde kullanıldığını ölçmek amacıyla teşvik kredisi denetim mekanizması oluşturulmalıdır. Asgari ücrette vergi kaldırılmalıdır.

Kamu ihale sistemi, KOBİ'lerden alımları teşvik edecek şekilde değiştirilmelidir. Devlet kurumlarına satılan mallar dolayısıyla üreticinin kamuda bekleyen alacakları süratle ödenmelidir. Bütün Organize Sanayi Bölgelerinde (OSB) 'Teknoloji Liseleri' kurulmalıdır. İnovasyon ve dijitalleşme desteklenmelidir. Dijitalleşme için gerekli beceriye sahip iş gücü yetiştirilmelidir. KOBİ'lerin uluslararası pazarlara erişimi desteklenmelidir. Teşvik sistemi bölgesel ve sektörel faktörler göz önünde bulundurularak dizayn edilmeli, işsizlik üreten Doğu-Güneydoğu'da yeni

cazibe merkezleri yaratılarak yatırım ve istihdam teşvik edilmelidir. OSB'lerdeki KOBİ'ler için enerji özel olarak fiyatlandırılmalı, üretimde verim ve rekabet gücü artırılmalıdır. Bilişim altyapısında bölgesel farklar giderilmelidir. Ekonomik kriz öncesi vergi ve sigorta borcunu düzenli ödemiş olan KOBİ'lere, belirlenecek koşulları taşımaları kaydıyla, vergi indrimi teşviki verilmeli, vergi sorumluluğunu yerine getirmiş KOBİ'ler zor zamanda ödüllendirilmelidir. Ödenmeyen banka borçları, çekler ve protesto edilmiş senetler nedeniyle 'kara listede' yer alan KOBİ'ler bir defaya mahsus kara listeden çıkartılarak finansmana erişimleri kolaylaştırılmalıdır."

Madde madde KOBİ sorunları ve çözüm önerileri:

Kısa vadede yapılması gerekenler

1. Nisan'da ertelenen vergiler ve banka kredileri için, vadelenendirme imkânı getirilmelidir. KDV sistemi baştan revize edilerek girdi-çıkıtı farkları ortadan kaldırılmalı, şirketlerin devletten tahsil edilemeyen KDV alacakları süratle ödenmelidir.
2. KOBİ'lerin kredi piyasalarında değişen koşullara karşı direncini artırmak ve ekonomik büyümeye katkılarını güçlendirmek için, yararlanabilecekleri finansman seçenekleri genişletilmelidir. KOBİ'ler için banka ve sigorta muameleleri vergisi sıfırlanmalıdır.
3. Katma değeri yüksek ürün üretecek firmalar için özel kredi ve vergi desteği sağlanmalıdır. Teşvikli kredilerin yerinde kullanıldığını ölçmek amacıyla teşvik kredisi denetim mekanizması oluşturulmalıdır.
4. Asgari ücrette vergi kaldırılmalıdır.
5. Kamu İhale Sistemi KOBİ'lerden alımları teşvik edecek şekilde değiştirilmelidir. (AB ülkelerinde kamu alımlarının KOBİ'lerden yapılması AB direktifleri doğrultusunda teşvik edilmektedir. AB genelinde alımların ortalama %56'sı KOBİ'lerden yapılmaktadır. Yunanistan'da bu oran %84'tür. Türkiye'de bu konuda bir rakam yoktur.)
6. Devlet kurumlarına satılan mallar dolayısıyla üreticinin kamuda bekleyen alacakları süratle ödenmelidir.
7. Bütün Organize Sanayi Bölgelerinde "Teknoloji Liseleri" kurulmalıdır. İnovasyon ve dijitalleşme desteklenmelidir. Dijitalleşme için gerekli beceriye sahip işgücü yetiştirilmelidir.
8. KOBİ'lerin uluslararası pazarlara erişimi desteklenmelidir.
9. Teşvik sistemi bölgesel ve sektörel faktörler göz önünde bulundurularak dizayn edilmeli, işsizlik üreten Doğu – Güneydoğu'da yeni cazibe merkezleri yaratılarak yatırım ve istihdam teşvik edilmelidir.

10. Organize sanayi bölgelerindeki KOBİ'ler için enerji özel olarak fiyatlandırılmalı, üretimde verim ve rekabet gücü artırılmalıdır.

11. Bilişim altyapısında bölgesel farklar giderilmelidir.

12. Ekonomik kriz öncesi vergi ve sigorta borcunu düzenli ödemiş olan KOBİ'lere, belirlenecek koşulları taşımaları kaydıyla, vergi indirimi teşviki verilmeli, vergi sorumluluğunu yerine getirmiş KOBİ'ler zor zamanda ödüllendirilmelidir.

13. Ödenmeyen banka borçları, çekler ve protesto edilmiş senetler nedeniyle "kara listede" yer alan KOBİ'ler bir defaya mahsus kara listeden çıkartılarak finansmana erişimleri kolaylaştırılmalıdır.

Güven ve istikrar için yapılması gerekenler

1. Öngörülebilirlik ve güven sağlamak için önce devletin vatandaşa hizmet eder hale getirilmesi gerekir. Yani Türkiye'de yaşayan herkes, rahatlıkla "Bu ülkede benim can ve mal güvenliğim hukukun teminatı altındadır" diyebilmelidir. Dolayısıyla Türkiye'yi açmaza sokan mevcut yapı değişmeli, devlet sıcak siyasetin, yani bir partinin organı olmaktan çıkarılmalıdır.

2. Devleti yönetenler, devletin kurumlarına ve işleyişlerine saygı göstermeli, bağımsız kurullar (SPK, BDDK, Kamu İhale Kurumu, Merkez Bankası gibi) liyakatli atamalarla güçlendirilmelidir. Bu kurumlar, bir kişinin iradesine – vesayetine terk edilmemelidir.

3. Bir anayasal kurum olan "Ekonomik ve Sosyal Konsey"e işlev kazandırılmalı ve belli aralıklarla Ekonomik ve Sosyal Konsey toplanmalıdır.

4. Devlet yönetiminde liyakat sistemi süratle tesis edilmelidir.

5. Devlet yönetiminde savurganlık ve israf önlenmelidir.

6. Devlet yönetiminde şeffaflık sağlanmalıdır. Özellikle mali yönetimde şeffaflık vergi mükelleflerine karşı devletin temel sorumluluğudur. Bu bağlamda "Ulusal Vergi Konseyi" kurulmalı ve Konseyin raporları her yıl Resmi Gazete'de yayınlanmalıdır.

7. Siyaset kirlilikten arınmalı, "Siyasi Ahlak Yasası" çıkarılmalıdır.

8. Devlet yol gösterici olmalı, güçlü bir "Stratejik Planlama Teşkilatı" kurulmalıdır.

9. Türkiye süratle "ihvancı" dış politikadan vazgeçmeli, dış politika; bir kişinin, bir ailenin ya da bir partinin çıkarları ya da beklentileri üzerine değil, Türkiye'nin çıkarları üzerine inşa edilmelidir.

ABD Dışişleri Bakanı Pompeo'dan Türkiye ziyareti öncesi ortalığı karıştıracak sözler

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, bu hafta aralarında Türkiye'nin de bulunduğu ülkelere yapacağı ziyaret öncesi ortalığı karıştıracak açıklamalar yaptı. Pompeo, Joe Biden'ın seçilmesine rağmen "yasal" oyların sayılmasının ardından "İkinci Trump döneminin" sorunsuz başlayacağını iddia etti.

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo bu hafta başlayacak resmi ziyaret turu öncesinde açıklamalarda bulundu. 13-23 Kasım tarihleri arasında Fransa, Türkiye, Gürcistan, İsrail, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'a gidecek Pompeo'nun ziyaret sebebiyle ilgili açıklama yapılmadı.

Bu ülkelerden birçoğu seçim sonrasında seçilmiş başkan Joe Biden'ı tebrik ederken, Pompeo'nun dün gece yaptığı bir açıklama büyük tartışma yarattı. Pompeo, "yasal" oyların sayılmasının ardından "ikinci Trump döneminin" başlayacağını söyledi. Herhangi bir kanıt ve belge göstermeden bu şekilde konuşması ABD kamuoyundan tepki çekerken Pompeo, Fox News'te katıldığı bir röportajda, "20 Ocak'ta kim Beyaz Saray'a giderse gitsin güzel bir geçiş süreci olacağına eminim" ifadesini kullandı.

TRUMP'TAN ÖVGÜ

Seçimleri kazanması için gereken 270 Seçiciler Kurulu Delege sayısına ulaşan Biden'ın seçimi kazandığını kabullenmeyen Trump, Pompeo'nun açıklamalarının ardından, "İşte Mike bu yüzden ABD Askeri Akademisi'nde sınıfının en başarılısıydı" dedi.

Ali Ekber YILDIRIM

11 Kasım 2020

Tarım arazisine kurulan hobi bahçeleri yıkılacak

Tarımda “Torba Yasa” olarak adlandırılan 7255 Sayılı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun 4 Kasım 2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Adından da anlaşılacağı üzere yasa ile gıda, tarım ve orman alanlarında önemli düzenlemeler yapıldı. Fakat işin odağında hobi bahçeleri var. Her gün çok sayıda soru geliyor. “Yasa çıktı, hobi bahçeleri yıkılacak mı?” diye.

Yasanın çıkarılması konusunda büyük çaba gösteren Türkiye Büyük Millet Meclisi Tarım ve Köyişleri Komisyonu Başkanı Kars Milletvekili Prof. Dr. Yunus Kılıç, tarım arazilerine kurulmuş hobi bahçelerinin kesinlikle yıkılacağını söylüyor.

Yasa ne getiriyor?

Kabul edilen 7255 Sayılı Yasa ile 2005 yılında çıkarılan ve daha sonra bir kaç değiştirilen 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Yasası’nda hobi bahçeleri veya başka amaçlarla tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına yönelik yaptırımlarda önemli düzenlemeler yapıldı. Hapis cezası dahil önemli cezalar getirildi

Özellikle hobi bahçelerini ilgilendiren o düzenlemeleri kısaca şöyle özetleyebiliriz:

1- İmar planlarında tarımsal niteliği korunacak alan olarak ayrılan yerler ile kamu yararı kararı alınarak tarım dışı amaçla kullanım izni verilen yerler, yeniden izin alınmaksızın bu amaç dışında kullanılamayacak ve planlanamayacak.

2- Tarımsal amaçlı arazi kullanımlarında, tarımsal amaçlı arazi kullanım plân ve projelerine uyulması zorunlu olacak. Bu plân veya projelere aykırı hareket edilmesi halinde yani tarım arazisine hobi bahçesi kurulması durumunda valilikçe resen tespit yaptırılarak sorumlulara; 1000 Türk Lirası’ndan az olmamak kaydıyla bozulan arazinin her metrekaresi için 10 Türk Lirası idarî para cezası uygulanacak.

Ovadaki yapılara iki kat ceza

3- Projeye uygunluk sağlanması için azami 2 ay süre verilecek. Hobi bahçesi büyük ova koruma alanlarında ise bu cezalar iki katı olarak uygulanacak.

4- Bu sürenin sonunda aykırı kullanımların devam etmesi durumunda; valilikçe faaliyet durdurulacak ve belirtilen idarî para cezası üç katı olarak uygulanacak.

5- İzinsiz bütün yapılar, masrafları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından karşılanmak kaydıyla, bir ay içinde belediyeler veya il özel idareleri tarafından yıkılacak. Arazi yeniden tarımsal üretime uygun hale getirilecek. Arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmesi için yıkım ve temizleme masrafları sorumlulardan bakanlıkça genel hükümlere göre tahsil edilecek.

6- Hakkında yıkım kararı alınmış olmasına rağmen bir ay içinde belediye veya il özel idarelerince yıkılmayan yapılar, yıkım masrafları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından karşılanmak üzere bakanlıkça yıkılabilir veya yıktırılabilir. Yıkım masrafları %100 fazlası ile ilgili belediye veya İl Özel İdaresi'nden tahsil edilecek. Bu şekilde tahsil edilememesi halinde belediyelerin veya il özel idarelerinin Hazine veya İller Bankası ödeneklerinden kesilecek.

1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası

7- Toprak koruma projelerinin hazırlanmaması, yetersizliği veya zamanında gerekli tadilatların yapılmaması sonucu arazi tahribi veya toprak kayıpları olması halinde meydana gelecek zararlardan; proje hazırlanmasına gerek olmadığına karar verenler, proje hazırlanmış ise projeyi hazırlayan ve onaylayanlar sorumlu tutulacak.

8- Tarım arazilerini, tescili mümkün olmayan fiili hisseler oluşturarak arazinin hisselerine tekabül ettiği kabul edilen kısımlarının zilyetliğini, bir özel hukuk tüzel kişinin faaliyeti kapsamında bu tüzel kişiyle üyelik veya ortaklık ilişkisi kurarak devretmek veya bu işlere aracılık etmek suretiyle arazinin bütünlüğünün bozulmasına ve amacı dışında kullanılmasına sebebiyet verenlere 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ve 100 günden 1000 güne kadar adli para cezası verilecek. Ayrıca bu tüzel kişi hakkında 50 bin Türk Lirası'ndan 250 bin Türk Lirası'na kadar idarî para cezası verilecek. Tarım arazisinin bütünlüğünün sağlanması ve tarımsal üretime uygun duruma getirilmesi halinde, bu fıkra uyarınca kamu davası açılmayacak, açılmış olan kamu davası düşecek, mahkum olunan ceza bütün sonuçlarıyla ortadan kalkacak.

Özetle, yeni yasa ile tarım arazisine yapılmış hobi bahçeleri ve diğer yapıların yıkılarak bu alanların yeniden tarımsal üretime uygun hale getirilmesi öngörülmüyor. Yasa aynen uygulanırsa emlak, gayrimenkul şirketlerinin, bu amaçla kurulan kooperatiflerin yöneticileri ağır cezalarla karşı karşıya kalabilir. Bu şirket veya kooperatiflerden hobi bahçesi alan yurttaşlar sıkıntı yaşayabilir. Yapılması gereken tarım arazisi olmayan, tarımsal üretimin yapılmadığı alanlarda yerel yönetimlerin hobi bahçeciliğini teşvik etmesidir. Hobi bahçesi adı üzerinde ana amaç hobi amaçlı

bahçe, bostan olmalı, konut veya yapılaşma değil. Almanya örneğini daha önce yazmıştım. Bu model örnek alınabilir.

“Önlem alınmazsa ekim yapılacak toprak kalmayacak”

Geçen hafta Umut Özdil'in moderatörlüğünde AGRO TV'de yayınlanan Gerçek Boyut programına birlikte katıldığımız Türkiye Büyük Millet Meclisi Tarım ve Köyişleri Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Yunus Kılıç, hobi bahçeleri yıkılacak mı sorusuna aynen şu yanıtı verdi: "Kanunun emrettiği şekliyle şu anda yıkılacak. Hiç o yana bu yana kıvırmaya gerek yok. Çok net söylüyorum. Hobi bahçelerinin böyle düzensiz, plansız böyle tarım arazilerine gelişigüzel, bir şekilde yapılmasına müsaade edersek bu alanları bir iki yıl sonra göremeyeceğiz. Hobi bahçeleri tarımsal arazilerde çok önemli bir alanı kaplamaya başladı. Hobi bahçeleri için sadece pandemi sürecinde yüzde 500 yüzde 1000'lik artış söz konusu oldu. Yani zapturapt altına alınmazsa ekip biçeceğimiz toprak kalmayacak. Vatandaş şunu söyleyebilir. Yahu kardeşim niye yaptırdınız? Bugüne kadar nerdeydiniz? Bakın bunların hepsinin cevapları var. Çeşitli sayıklar olabilir, siyasi olabilir, çeşitli ilişkilerle olabilir. Belediyeler bu konuda yol açıcı olabilir. İnsanları heves ettiren, teşvik ettiren bunlar. Ama bunun için alanları belirlememişler. Marjinal tarım alanlarını ortaya çıkarmamışlar. Altyapı götürmemişler, vatandaşlar kendi ufkuyla buralara bu yapıları yapmış. Bizim derdimiz insanların bu haklı taleplerine ket vurmak, görmezden gelmek değil. Bunları yapılması gereken alanlarda teşvik etmeliyiz. Vatandaşın bu anlamda önünde gitmeliyiz. Arazilerin tarım dışına çıkarılması ile alakalı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nda bir takım yaptırımlar var zaten. Fakat bunları uygulayacakların bu yaptırımları uygulamadıkları takdirde nasıl bir yaptırımla karşılaşacakları yok. Kanunu çıkarmışsınız ama emredici değilsiniz. Yani yerel yönetimler, belediyeler bu görevi yapmamış, yapmadığı takdirde biriken ve sonra çok eleştirilen imar afları, yeni yasal değişiklikler, yasaya yeni ilaveler, çıkarmalar sahada sorunları çözmeye yetmeyince yeni düzenlemeye ihtiyaç duyuluyor."

Dönümünü 10 bin liraya alıp 200 bin liraya satıyorlar

Tarım topraklarının üretim dışına çıkarılmasının kabul edilemeyeceğini belirten Kılıç: "Tarım arazilerini amaç dışına çıkaranlar, kimler yapıyor? Mesela emlak danışmanları, çıkarıyor. Bazen muhtarlar yapıyor. Adam 10 dönümlük tarlayı alıyor. Şirket veya yapı kooperatif kuruyor. Hisse satıyor. Yani 10 bin liraya aldığı dönümü 200 bin liraya satıyor. Bunun tapuda beyanlar kısmına baktığınızda hala tarla gözüküyor. Tescil edilemeyecek şekilde satmış. Peki, bunun bir cezası olmayacak mı? Bakın bunu kanun da yazdık. Buna aracılık edenler, göz yumanlar, görevini yapmayanlara cezalar getirdik. Hapis cezası var. Bugüne kadar yapılmış 3-4 bin yapı var ortada. Hobi bahçelerine kimsenin karşı çıktığı yok. Ağırılığı mutlak tarım arazilerinde, hülle yöntemiyle verimli arazilerde bunların kurulmasına karşı tedbirler getirildi." dedi.

Alaattin AKTAŞ

11 Kasım 2020

Merkez Bankası 19 Kasım'da faizi ne kadar artırır?

✓ **Merkez Bankası'ndan 19 Kasım'da öncelikle yeniden politika faizine geçmesi ve ortalama fonlama maliyeti ile politika faizini eşitlemesi bekleniyor. Bu da en az 4 puanlık bir faiz artışı demek.**

Artık sorulması gereken Merkez Bankası'nın 19 Kasım'da faizi artırıp artırmayacağı değildir.

Artık soru, faizin ne kadar artırılacağıdır.

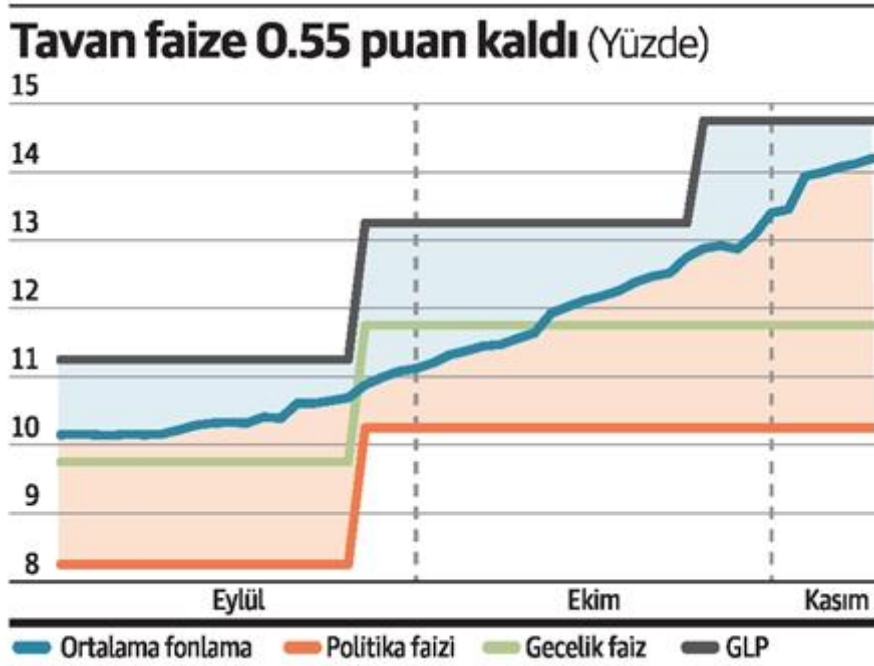
Merkez Bankası'nda hafta sonu gerçekleştirilen operasyondan ve büyük ölçüde buna bağlı olduğu düşünülen Maliye Bakanlığı'ndaki istifadan sonra beklenti birden büyüdü. İşte o beklentinin etkisiyledir ki TL önceki gün rekor oranda değer kazandı. Bu gelişmede COVID-19 aşısıyla ilgili haberler de bir miktar etkili olmadı değil. Gerçi bu değerlenmenin bir kısmı dün geri verildi ama döviz hala daha önce çıktığı rekor düzeyin altında seyrediyor.

Beklentiyi büyüten birkaç etken var. Bunların ilk sırasında, Merkez Bankası Başkanlığı için, her ne kadar bankacılık ve hele hele merkez bankacılığı deneyimi hiç bulunmasa da Naci Ağbal gibi piyasalara bir şekilde güven veren bir ismin tercih edilmesi geliyor. Ağbal bir de kredibilitesi zaten az olan, son dönemlerde ise iyice azalan bir isimle halef selef olduğu için piyasalar bu değişikliği çok olumlu algıladı.

Ama Murat Uysal'ın neyi yapmadığı ya da iyi yapamadığı için görevden alındığı sorusu hala yanıtsız. Acaba bu görevden almanın ABD'ye uzanan ve Halkbank davasına dayanan bir gerekçesi mi var?

Merkez Bankası'ndan önceki gün yapılan açıklamada piyasanın gerektirdiği adımların atılacağı ve şeffaf olunacağı ifade edilmesi de iyi bir başlangıç olarak yorumlandı. Bu açıklamada 19 Kasım'daki PPK toplantısına kadar gelişmelerin izleneceğinin belirtilmesi de bu tarihe kadar faizde herhangi bir değişikliğin söz

konusu olmayacağını ortaya koydu ve böylece tüm dikkatler önümüzdeki haftaya çevrildi.

ÖNCE POLİTİKA FAİZİNE DÖNÜŞ

Merkez Bankası'nın 19 Kasım Perşembe günü yapılacak Para Politikası Kurulu toplantısında alması gereken ilk karar herhalde yeniden politika faizine dönülmesi olacak.

Faizi artırmıyor görünmek için bir süredir politika faizinden tümünden vazgeçilmiş ve bir önceki PPK toplantısının yapıldığı 22 Ekim'de de tümüyle geç likidite penceresine geçilmişti.

Geleneksel ihaleler yoluyla gerçekleştirilen fonlamayla GLP'den olan fonlamanın ortalamasını gösteren faiz yavaş yavaş yükseldi ve yüzde 14.75'lik GLP tavanına yaklaştı.

Nitekim ortalama fonlama maliyeti, yani fiili faiz 9 Kasım'da yüzde 14.20'ye ulaştı.

Faiz tavanı ile aradaki fark böylece 0.55 puana inmiş oldu. Bu fark belli ki 19 Kasım'a kadar yavaş yavaş kapanacak.

ARTIŞ 4 HATTA 5 PUAN OLABİLİR; AMA YA SONRA?

PPK toplantısından tonlamada yeniden politika faizine dönülmesi yönünde bir karar

çıkması gerçekten büyük sürpriz olur.

Kaldı ki bu olağanüstü bir adım değildir zaten, normal budur.

İşlevsiz, anlamsız ve kullanılmayan bir tonlama kanalı politika faizi mi olurmuş!

Dolayısıyla 19 Kasım'daki toplantıda ilk yapılması gereken ve beklenen GLP'den haftalık repo yoluyla tonlamaya dönülmesidir.

19 Kasım'daki toplantıdan neler mi beklenmeli, toparlayalım:

- Fonlamada politika faizine dönülmesi.

- Mevcut durumda fiili faiz yüzde 14.20 (son bilinen düzey) olduğuna göre politika faizinin bu orana yakın bir şekilde belirlenmesi. Bu da 4 puanlık bir artış demek.

- Bir dönemin gözde tabiriyle önden yüklemeli bir faiz artırımını düşünülürse artış 5 puanı bulabilir.

- Haftalık repo, gecelik fonlama ve GLP arasında daha önce 1.50'şer puan olan ve 22 Ekim'de 1.50 ve 3.0 olarak değiştirilen fark yine eski düzeye çekilebilir. Farkın 22 Ekim'deki aralıkta tutulması da yadırganmaz; çünkü faiz 4 puan artırıldığı ve politika faizi yüzde 14.25'e çıkarıldığı takdirde GLP faizi yüzde 18.75'e yükselir ki, bunun da zaten pek anlamı kalmaz. Ancak makul olan GLP'nin bir cezalandırma faizi olarak görülmemesi ve marjın yine 1.5 puana çekilmesidir.

- Politika faizi 4 puan artırılıp yüzde 14.25'e çıkarıldığı takdirde gecelik borç verme faizi yüzde 15.75, Merkez Bankası'nın gecelik borç alma faizi de yüzde 12.75 düzeyinde oluşacaktır.

Bunlar olabilir; iyi de sonra?

Biz sorunlarımızdan faizi artırmakla kurtulabiliyor olsak, yarından tezi yok bir faiz artışı, ertesi gün tüm sorunlardan arınmış bir Türkiye!

Temelde zihniyet değişmediği sürece faiz toto oynamaya devam ederiz.

İŞSİZLİK!

TÜİK ağustos ayındaki işsizlik oranını yüzde 13.2 olarak açıkladı.

(İşsizlik ile ilgili değerlendirme bu kadar)

Abdulkadir Selvi

Erdoğan'ın öngörülemez liderliği

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın sürpriz istifasıyla birlikte nefes nefese süren 27 saat yaşadık. Bu süre zarfında türlü çeşit senaryolar yazıldı. Kabine revizyonundan ekonomi yönetiminin değişmesine, teknokrat bir ismin bakanlığa getirilmesine, Berat Albayrak'ın istifasının kabul edilmemesine, Albayrak'ın Cumhurbaşkanı Yardımcılığı'na getirilmesine kadar. Bunlar ayağı yere basan yorumlardı. Bir de arada uçuk kaçık senaryoları da işitmedik değil.

Değerlendirmelerin iki ana ekseni vardı:

- 1- **Erdoğan**'ın istifayı onaylayıp yeni bir bakan ataması.
- 2- Cumhurbaşkanı'nın istifayı kabul etmemesi.

27 saatin sonunda **Erdoğan** öngörülemez bir lider olduğunu gösterdi. **Berat Bey**'in istifasını kabul ederken, yerine tecrübeli bir isim olan **Lütfi Elvan**'ı atadı.

EKONOMİYE EL KOYDU

Berat Albayrak önceliklerini 'üç Y' olarak belirlemişti: "Yeni dengeleme, yeni normal, yeni ekonomi". Hazine ve Maliye Bakanlığı görevini üstlenen **Lütfi Elvan** ise önceliklerini istihdam, büyüme, kurala dayalı piyasa ekonomisi, öngörülebilir bir ekonomi yönetimi olarak sıraladı.

Elbette ki iki bakanın da yönetim şekli ve öncelikleri farklı olacak. Ancak bunu süreklilik içinde bir yenilik olarak görmek mümkün. Çünkü yeni dönemde

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın ekonominin içinde daha fazla yer alması bekleniyor.

Erdoğan, AK Parti'nin ilk döneminde Avrupa Birliği ile ilişkilerin geliştirilmesi, askeri vesayetin geriletilmesi ve demokratikleşmeye öncelik vermişti. O dönemde AK Parti'nin siyasette tutunma yıllarıydı. **Erdoğan** bir anlamda buz kıran oldu. AK Parti

gemisine yol açtı. Sonunda güvenli limanlara ulaşmasını sağladı. Yakın zamanda ise ağırlığını Suriye’de Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı harekâtları, Libya ve Doğu Akdeniz gerilimi, Azerbaycan-Ermenistan savaşı başta olmak üzere uluslararası krizlere vermişti. Ancak **Erdoğan**’ın en önemli vasfı, güçlü bir siyasetçi olması. Şimdiye kadar girdiği seçimleri kazanan ve AK Parti’yi 18 yıldır iktidarda tutan bir lider.

Erdoğan, ekonominin seçmen tercihlerinde ne kadar belirleyici olduğunu bilen bir siyasetçi. **Demirel**’in deyişiyle, “**Tencerenin götürmeyeceği iktidar yoktur**”. Ayrıca AK Parti’nin yüzde 50’lere ulaşip girdiği seçimleri kazanmasında ekonominin payı büyük. O nedenle **Erdoğan**’ın yeni dönemde daha fazla ekonomiye zaman ayıracağı söyleniyor. **Erdoğan**’ın özellikle son dönemde zamanının büyük bir bölümünü ekonomiye ayırdığı ifade ediliyor. Yeni dönemde ekonomiyi **Lütfi Elvan** yönetecek. **Naci Ağbal**, Merkez Bankası Başkanı olarak fiyat istikrarını sağlamaktan sorumlu olacak. Ama Cumhurbaşkanı **Erdoğan** her zamankinden daha çok etkin olacak.

AĞBAL’IN İLK ADIMI

Yeni dönemde Merkez Bankası Başkanlığı’na atanan **Naci Ağbal**, ilk iş olarak piyasalara güven veren mesajlar dile getirdi.

Ağbal, “**Bu doğrultuda tüm politika araçları kararlılıkla kullanılacaktır. Para politikasında, şeffaflık, hesap verebilirlik ve öngörülebilirlik ilkeleri çerçevesinde iletişim güçlendirilecektir**” dedi. Piyasalar açılmadan yapılan bu açıklama olumlu karşılandı. **Naci Ağbal** göreve başlarken gömleğin ilk düğmesini doğru ilikledi.

LÜTFİ ELVAN’IN ÖNCELİKLERİ

Hazine ve Maliye Bakanlığı görevini üstlenen **Lütfi Elvan**, siyasi nezaketi ve çalışkanlığı ile bilinen bir isim. Nezaketi sizi yanıltmasın, çünkü **Lütfi Elvan**’ın en önemli özelliği kararlı olması. Özellikle de ekonomi politikalarıyla ilgili olarak. Hem Ulaştırma Bakanlığı’nda hem de kalkınmadan sorumlu başbakan yardımcılığında başarılı işlere imza attı. Ama şov yapmadı.

DPT (Devlet Planlama Teşkilatı) kökenli olan **Lütfi Elvan**’ın gelişi piyasalar tarafından da olumlu karşılandı. Dövizin yükseliş içinde olduğu bir dönemde görev

üstlenen **Lütfi Elvan**'dan beklenti büyük. Ama başarılı olması için arkasında **Recep Tayyip Erdoğan** gibi bir liderin desteği var. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın 1 ay önce Meclis grubuna, "**Ekonomiyle ilgili kanun tekliflerini Lütfü Bey görmeden bana getirmeyin**" diye talimat verdiği söyleniyor.

FARKLI SES ÇIKMADI

Berat Albayrak'ın Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan istifasıyla başlayan ve 27 saat devam eden süreçte her kafadan bir sesin çıkması önlendi. Değişik kaynaklardan yapılan açıklamaların farklı tartışmalara yol açmasının önüne geçilmiş oldu. Kimi zaman yapılan açıklamalar yeni krizlere neden olabiliyor. Ya da en azından tartışmayı farklı bir zemine kaydırabiliyor. O nedenle tek kanaldan bilgi verilmesi önemliydi. Ayrıca **Berat Bey**'in Cumhurbaşkanı'nın damadı olması nedeniyle işin bir de aile boyutu vardı. O nedenle sürecin tek elden yönetilmesi önemliydi. Kamuoyu **Berat Albayrak**'ın istifasının kabul edildiğini Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın açıklamasından öğrendi.

MUHARREM İNCE PEŞİNİ BIRAKMAYACAK

CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun iktidarın CHP'yi bölmek için para verip parti kurdurduğu iddiasına **Muharrem İnce** çok sert bir şekilde tepki göstermişti. **Muharrem İnce** ilk andan itibaren **Kılıçdaroğlu**'nu kimi kast ettiğini açıklamaya davet ediyor. Çünkü **Muharrem İnce** de parti kurmak üzere yola çıktı. **Kılıçdaroğlu** bu iddiayı ortaya attıktan sonra sustu. CHP Grup Başkanvekili **Özgür Özel** ise **Kılıçdaroğlu**'nun **Muharrem İnce**'yi kast etmediğini söyledi. Ama **İnce** ikna olmadı. Dün CHP'nin grup toplantısı vardı. **Muharrem İnce**, "Bugün salı. CHP Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu grup toplantısında konuşacak. Ben bugün kendisinin saraydan para alıp parti kuracağını iddia ettiği kişiyi açıklayacağına inanıyorum. Konuşmasını heyecanla bekliyorum" diye tweet attı. **Muharrem İnce** heyecanla boşuna bekledi. Çünkü **Kılıçdaroğlu** her konuya değindi ama bir tek o konuya değinmedi. İktidardan para alıp parti kuran kişiyi açıklamadı. Ama bu iş bitti mi? Bitmedi. Tam aksine, **Muharrem İnce**, **Kılıçdaroğlu**'nun peşini bırakmamakta kararlı.

Krizin özeti; işsizlik

Esfender KORKMAZ

11 Kasım 2020

Yabancı **Basın** Hazine ve Maliye Bakanı'nın istifasını duyururken aynı zamanda, "**Türkiye derin bir kriz içinde**" yorumunu yaptı. Uzun dönemli krizler en fazla istihdam üstünde tahribat yapıyor. İşsizlik krizlerin özeti.

Türkiye, Cumhuriyet tarihinin en büyük işsizliğini yaşıyor. İkinci Dünya Savaşı sırasında 1940-1944 yılları arasında işsizlik oranı ortalama yüzde 3 idi. Tarım dışı işsizlik belki biraz daha yüksek olabilir.

1958 krizinde Türkiye dış borçlarında 'temerrüt'e düştü. Moratoryuma gitti. Ama yine de aynı yıl işsizlik oranı yüzde 2,9 idi. 2001 krizinde ise ekonomi yüzde 6,5 daraldı ve fakat işsizlik oranı yüzde 8,4 idi. AK parti iktidarında, üretimde ithal girdi payının artması ile açıklanan işsizlik oranı da yüzde 10'un üstüne çıktı. Son yıllarda ise kur şokları ve istikrarın bozulması nedeni ile yüzde 13'ün üstüne çıktı. Dahası yüzde 13 açıklanan işsizliktir. **Gerçekte fiili işsizlik oranı daha yüksektir.**

Ağustos ayında açıklanan işsiz sayısı geçen yılın aynı ayına göre 456 bin kişi azaldı. Ama, iş aramayıp çalışmaya hazır olan işsiz sayısı da yine geçen senenin aynı ayına göre; 1 milyon 835 bin kişi arttı. Geçen sene Ağustos ayında 2 milyon 248 bin olan iş aramayan işsizlerin sayısı bu sene Ağustos ayında 4 milyon 83 bine yükseldi!

Buna işsizliği halının altına süpürmek denir.

1. TÜİK'in açıkladığı İş aramayıp çalışmaya hazır olanları da katınca, **Ağustos ayında fiili işsiz sayısı 8 milyon 277 bine ve fiili işsizlik oranı da yüzde 23,1'e çıkıyor.**

Pandemi'de işten çıkarma yasağı kalkarsa, ortaya çıkacak işsiz sayısı ürkütücü boyutlarda olacaktır.

AĞUSTOS AYI İŞSİZLİK ORANLARI

TÜİK AÇIKLANAN	2019	2020
İşsiz Sayısı (bin)	4650	4194
İşsizlik Oranı (Yüzde)	14,0	13,2
İşgücü (Bin)	33 180	31 749
İş aramayıp çalışmaya hazır Olanlar (Bin)	2248	4083
İşgücüne katılma oranı (Yüzde)	53,9	50,6

FİİLİ İŞSİZLİK ORANI

FİİLİ İŞGÜCÜ (Bin)	35 428	35 832
FİİLİ İŞSİZ SAYISI	6 898	8 277
FİİLİ İŞSİZLİK ORANI (yüzde)	19,5	23,1

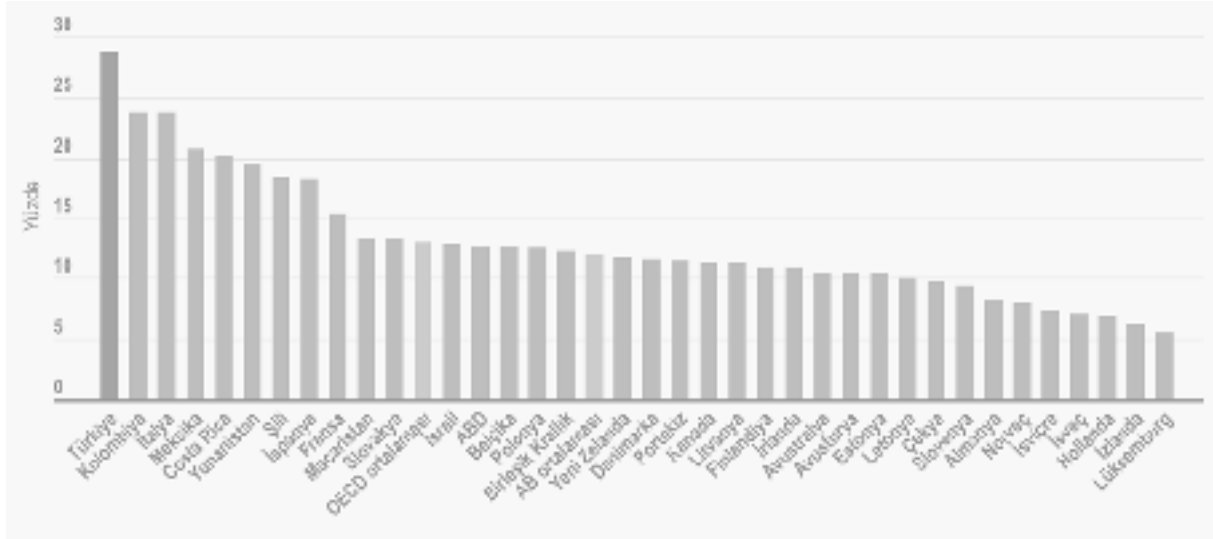
2. Ne eğitimde ne işte olan gençler oranı da arttı. Geçen sene Ağustos ayında yüzde 30,1 olan oran bu sene aynı ayda yüzde 30.4 oldu.

Ne eğitimde ne de işte olan gençler oranını, filli işsizlik oranına göre düzeltirsek neredeyse iki gençten birisi işsiz demektir. Aslında çevremize bakarak iki gençten birisinin işsiz olduğunu zaten görüyoruz.

OECD, "**bir bakışta eğitim 2020**" raporunda; Türkiye'de iyileşme olmasına rağmen, 15-29 yaş arasında ne okula ne işe giden gençlerin oranı yine de en yüksek, yüzde 28,8 dir. Oysaki bu oranlar AB ortalaması olarak yüzde 12 ve OECD ortalaması olarak yüzde 13 tür. (Aşağıdaki Grafik)

Aynı kategoride OECD, Türkiye de 20-24 yaş arasındaki gençlerin oranını da yüzde 33,3 olarak açıkladı.

OECD NE EĞİTİMDE NEDE İŞTE OLAN GENÇLER

Gençlerde işsizliğin yüksek olması, ortalama işsizlikten daha ağır sosyal sorunlar taşımaktadır. İşsiz gençlerin radikal düşünce guruplarına, eylem guruplarına çekilmesi daha kolaydır.

3. Geçen sene yüzde 53,8 olan istihdam oranı da bu sene 50.6'ya geriledi.

İstihdam oranı önemlidir? Zira bu oran ülkedeki mevcut iş gücünün ekonomik faaliyetler içerisinde sürekli biçimde çalıştırılmasını gösterir. Bu oranın yüksek olması, insan gücü kaynaklarının etkin kullanılmış olduğunu ve daha yüksek katma değer elde edildiğini gösterir. Bu oranın düşük olması yoksulluk kısır döngüsü yaratır.

İşsizliğin çözümünde en önemli adım; yatırımları artırmak ve ithal girdi oranını yüzde ona çekmektir.

Özel yatırımlar, hukuki ve demokratik güven altyapısı aşındığı için, yapılmıyor. O zaman iş devlete kalıyor. Geçici bir dönem için devlet yatırım yaparak; piyasaya girmelidir. Bu paralelde bütçe içinde yüzde 6 olan yatırımların payını yüzde 20'ye çıkarmalıdır. Devlet para değil iş vermelidir.

Ibrahim Kahveci

Yerli ve Milli işsizlik

Acaba neyiz Yerli, neyiz Milli? Bu sorunun cevabını bizim yazmamızın da bir hükmü yok. Çünkü, sorunun cevabı **bilimsel bir veriye** dayanmıyor; inanca dayanıyor.

Efendim yerli ve milli hareket ile Lozan sonrası Türkiye ilk kez kurtuluş mücadelesi veriyor. Artık kimsenin boyunduruğuna girmeden bağımsız politikalar oluşturuyoruz. İşte bu bağımsızlık mücadelemiz başlayınca şer-dış güçler bize ekonomiden saldırıyor.

Dolar değer kazanıyorsa bu şer güçlerin bize bağımsızlık karşıtı hamlesidir. Bizim hiçbir suç ve günahımız yoktur.

Hele IMF...

Onların eline de Rabbim kimseyi düşürmesin.

Ülkenin eski yöneticileri de zaten kendilerini devletin sahibi gören Batı'nın kölesi kadroları ile ağ örmüştü. Bir avuç elit ise Ülkeyi babalarının malı gibi kullanmaya alışmışlar.

İşte bu nedenle ezan susmayacak, bayrak inmeyecek. Millet bölünmeyecek, vatan parçalanmayacak ve ülke büyüyecek.

Türkiye faiz, kur, enflasyon prangasıyla modern kapitülasyonlara mahkûm olmayacak.

Gelelim gerçeklere...

En büyük sorunumuz büyüme. Büyüme ise yatırımlarla sağlanır. Yabancıyı bırakın yerliler de 2015'ten beri yatırımlarını kestiler.

En büyük sorun hak-hukuk-adalet çerçevesinde 'Mülkiyet güvencesi'. Yarını görebilen var mı? Yatırım için mevcut yönetim güven veriyor mu? Sonuç azalan yatırımlarda net şekilde görülüyor.

11.11.2020

Türkiye’de Ağustos 2018’de çalışan sayısı 29 milyon 318 bin kişiydi. Şimdi ise çalışan sayısı 27 milyon 554 bin kişidir. Bunun yarısı pandemi diğer yarısı da yanlış ekonomi yönetiminin sonucudur. Çünkü Ocak 2018-Ocak 2020 arası çalışan sayısında da 763 bin kişilik düşüş vardı.

Zaten yatırım yoksa artan nüfusa da istihdam yok demektir. Biz şu anda eski kururlu fabrikaları veya esnafı dahi işletemiyoruz. **Nitekim üç yıllık büyüme istihdam açısından aslında sıfır seviyesinde.**

Ülkede geniş tanımlı işsiz sayısı 10 milyon kişiyi aştı. Ve geniş tanımlı işsizlik oranı da yüzde 30’u geçti.

Acaba sormak lazım: Büyük mücadele verdiğini iddia eden Venezuela ve Başkanı Maduro’dan farkımız nedir?

Açlık, yoksulluk, işsizlikten daha büyük yönetim felaketi olabilir mi?

Yerli ve Milli neyimiz var dersiniz; devasa bir işsizliğimiz var deriz. Hem de yıllardır süren bir kronik yüksek işsizlik. Çünkü **üretmiyoruz ve bilimsel kalkınma sağlayamıyoruz.**

Ülke adeta yozlaşıyor.

Bilim geriliyor, üretim artmıyor, çalışacak alan daralıyor.

Böyle bir yönetimin Yerli ve Milli ne işi olabilir?

Yerli ve Milli derken biraz işlerimize bakalım:

Köprüler Amerikan doları ile

Otoyollar Amerikan doları ile

Şehir hastaneleri Amerikan doları ile

Havalimanları Amerikan doları ile

Kendi ülkesinden kendi Vatandaşlarından borçlanması bile Amerikan doları ile...

Ama bize kendi ülkesinden kendi vatandaşlarından yabancı para ile yapmayı yasaklayan ve TL ile borçlanmayı dayatan kimdi? Evet, İMF...

Rabbim onların eline kimseyi düşürmesin: **Türkiye Cumhuriyeti Devletinde, Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlarından Amerikan doları ile borçlanma prangasından Yerli ve Milli söylemle nihayet kurtulduk.**

11.11.2020

Amerikan doları ile verdiğimiz Hazine garantilerine ek olarak kendi vatandaşlarımızdan bile Amerikan doları ile borçlanmaya başlayabildik. Rabbim nasip eyledi...

Babalarının malı gibi kullanan bir avuç elit Batı kölesi kadrolara karşı kapitülasyon mahkumiyetini de hallettik.

Dünya'da en çok kamu ihalesi alan 10 firmanın 5'i bizde. 158 milyar dolar Hazine garantisi verdik bu sayılı büyüklerimize.

Artık 83 milyon olarak çalışıp öderiz.

Onlarıki kapitülasyon olamaz; sadece Hazine garantisi tabi. Yerli ve Milli 5-10 müteahhide çalışmak ve onların Hazine garantilerini ödemek kutsal görevimiz mi bilmiyorum.

Öğreneğiz.

Evet, öğreneğiz.

Gerçeklerin ne olduğunu öğreneğiz.

Söylenen sözlerin de ne olduğunu öğreneğiz.

Ve evlatlarımızın karanlık ve yozlaşmış bir ülke yerine aydınlık geleceği için öğrenmek ve öğretmek zorunda olacağız. Asıl bu bizim Milli görevimiz.

11 Kasım 2020, Çarşamba

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Dünkü 10 Kasım yine Atatürk'le ve çeşitli olaylarla doluydu

İlgi çekici olaylarla dolu hareketli günler yaşıyoruz. Bu olayların en çarpıcı olanı Dağlık Karabağ üzerindeki Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki savaşın, Ermenistan'ın kesin yenilgisi ile sonuçlanmasıdır. Putin'in arabuluculuk yaptığı barış anlaşması, belli ki Ermenistan siyasetinde bir deprem etkisi yapacaktır. Azgın kitlelerin Ermenistan Meclis Başkanı'nı öldüresiye dövmeleri, bakalım ezik Başbakan Paşinyan'a nasıl yansiyacak?

Bu köşe yazısını aşağıdaki linke tıklayarak sesli bir şekilde dinleyebilirsiniz
Mehmet Barlas 'Dünkü 10 Kasım yine Atatürk'le ve çeşitli olaylarla doluydu'

Yönetim değişikliği

İçerideki en önemli gelişme ise ekonomi yönetimindeki nöbet değişikliği idi. Bu değişikliğin ilk adımı Merkez Bankası Başkanlığı'na Cumhurbaşkanı kararnamesi ile Naci Ağbal'ın atanmasıydı. Bunu Berat Albayrak'ın bakanlıktan istifası ve Hazine ve Maliye Bakanlığı görevine Lütfi Elvan'ın getirilmesi izledi.

Albayrak'a teşekkür

Berat Albayrak beş yıl süren bakanlığında büyük hizmetler yaptı. Özellikle Enerji Bakanı olarak ileride Türkiye'yi ekonomik bağımsızlığa kavuşturacak adımlar atarak mesela Karadeniz'deki doğalgaz rezervinin bulunmasının yolunu açtı. Albayrak'ın istifası ile bu istifanın Cumhurbaşkanı tarafından kabulüne kadar geçen süre, Türk medyası için dramatik bir sınava konu oldu. Bir kısım medyanın bu süredeki kararsızlığı ve habersizliği bir çeşit otosansüre konu kılması çok yanıltıcı.

Atatürk anılırken...

Dün Atatürk'ü ölüm yıldönümünde bir kez daha minnet ve sevgi ile andık. Bu arada

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu tarafından düzenlenen anma etkinliğindeki konuşması, altı çizilmesi gereken vurgularla doluydu. Bazılarını hatırlayalım: **"Kendilerini devletin sahibi, milletin efendisi, Batı'nın kölesi olarak gören vesayetçi anlayışla çarpışa çarpışa ülkemizi yeniden tarihiyle ve cihanşümül hedefleriyle buluşturduk."**

Serbest piyasa kuralları

"Yıllarca bu ülkeyi siyasi ve ekonomik bir avuç elit eliyle adeta babalarının malı gibi kullanmaya alışmış olanlar her yolu ve yöntemi deneyerek üzerimize geldiler."

"Serbest piyasa ekonomisi kurallarından taviz vermeden, büyümeyi özel sektör eliyle sürdürme kararlılığından vazgeçmeden, paranın milliyeti ve sınırı olmadığı gerçeğini unutmadan tüm gücümüzle çalışıyoruz."

"İnşallah bugüne kadar pek çok alanda ülkemizi hedefine ulaştırdığımız gibi ekonomide de dünyanın ilk 10'una girmesini başaracağız, sağlayacağız. Bunun Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e en büyük armağan olacağına inanıyorum."